

HØRINGSNOTAT STATSBUDDSJETTET 2021

Kommunal- og forvaltningskomiteen

Koronatiden har vært krevende for mange. Ikke minst for kollektivtrafikken, og alle dem som er avhengige av den for å få hverdagen til å gå opp. Etter at bransjen i flere tiår har jobbet hardt for å få kunder til å velge kollektivtrafikk som et samfunns- og miljøriktig alternativ, måtte myndighetene så å si over natten be publikum om ikke å reise hvis de ikke absolutt måtte. Kollektivtrafikken ble forbeholdt de som hadde en samfunnskritisk jobb. Dette førte til at 70 – 80 % av kundene ble borte over natta.

Koronasituasjonen har hatt enorme økonomiske konsekvenser for bransjen. Tidlig i pandemien ble det nødvendig å stenge fordøra på transportmidlene som et forebyggende tiltak i en uoversiktlig tid. Dette førte til en oppfatning om at kollektivtrafikken var gratis og opp mot 90 % inntektstap. Situasjonen er nå noe bedre, men uavklart idet en ny smittebølge nå rammer Europa.

Kompensasjonen på til sammen 4,6 mrd kr i 2020, som Stortinget i flere omganger bevilget til fylkeskommunene for kollektivtrafikken, var helt avgjørende for at bransjen kunne opprettholde den samfunnskritiske infrastrukturen som kollektivtrafikken er.

I august ble det innført anmodning om bruk av munnbind i kollektivtrafikken i Oslo og Indre Østfold i rush, og der en ikke kunne holde avstand. Kommunene har senere fått en større del av ansvaret for smittevernet, og har noen steder innført påbud om munnbind når smittepresset er høyt, selv om avstand fortsatt regnes som viktigste smitteverntiltak. Hjemmekontor, digitale møter, flere som går og sykler og flere som reiser utenom rush er viktige og gode tiltak for å hindre for fulle transportmidler og økt smittefare.

Til tross for alle tiltak, er det fortsatt slik at bussene ikke kan fylles slik de kunne før, og inntektene er fortsatt langt lavere enn tidligere.

Kapitel 572, post 64

Det ser ut som om koronasmitten vil fortsette godt utover i 2021, helt fram til man har en vaksine og kan gjennomføre massevaksinering. Det er sannsynlig at det vil gå store deler av 2021 før dette er på plass.

Parallelt med at koronapandemien fortsetter i tid, må vi holde kollektivtilbudet oppe, slik at de som må reise kan reise på en trygg måte, og holde større avstand enn det som er nødvendig i en normalsituasjon. Siden man må opprettholde kapasitet tilsvarende normalsituasjon (planlagt produksjon for 2020), forventes det utover i 2021 et gap mellom kostnader og inntekter.

I statsbudsjettet som ble lagt fram av regjeringen 7. oktober foreslås det avsatt 1,25 mrd kr til fylkeskommunene for bortfall av billettinntekter i kollektivtrafikken i 2021. Dette er et viktig virkemiddel for å opprettholde kollektivtrafikk som samfunnskritisk infrastruktur utover i 2021.

Gitt at dagens situasjon ift Covid-19 fortsetter, tilsier forslaget i statsbudsjettet at kollektivtrafikken er kompensert ca. halve året. Vi gjør oppmerksom på at dersom smitten øker igjen, slik at eksempelvis fordøren igjen må lukkes, vil denne kompensasjonen ikke vare så lenge som 6 mnd.

Dersom koronapandemien fortsetter størstedelen av 2021, og/eller at smittesituasjonen gjør situasjonen enda mer krevende i første halvdel av 2021 enn det vi forventer i dag, kan det være nødvendig å be om ytterligere kompensasjon i revidert nasjonalbudsjett.

Koronapandemien har ført til nye reisevaner. Rapporter og undersøkelser viser at mange vil videreføre disse reisevanene helt eller delvis også etter at koronapandemien er over. Framover i tid vil vi trolig se en ny virkelighet med et annet kapasitetsbehov, og en kollektivbransje som må tilpasse seg denne virkeligheten med nye tjenester. Dette kan føre med seg et omstillingsbehov som vi vil komme tilbake til senere.

Kollektivtrafikkforeningen vil med dette presisere behovet for å opprettholde kapasiteten i kollektivtrafikken som samfunnskritisk infrastruktur også videre gjennom koronapandemien.

Kollektivtrafikkforeningen ber derfor Stortinget om å støtte forslaget i statsbudsjettet om kompensasjon til fylkeskommunene på 1,25 mrd kr.

Kontaktperson: Olov Grøtting, daglig leder
Tlf.: 918 20 510
E-post: olov.grotting@kollektivtrafikk.no
Info: kollektivtrafikk.no